

2024/1042

5.4.2024

KOMMISSIONENS REKOMMENDATION (EU) 2024/1042

av den 23 februari 2024

om Belgiens utkast till uppdaterad integrerad nationell energi- och klimatplan för perioden 2021–2030

(Endast de franska och nederländska texterna är giltiga)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 292,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 av den 11 december 2018 om styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU samt rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 ⁽¹⁾, särskilt artikel 9.2 och artikel 14.6,

av följande skäl:

- (1) Belgien lämnade in sitt utkast till uppdaterad integrerad nationell energi- och klimatplan den 30 november 2023. På grund av den försenade inlämningen av Belgiens utkast till uppdaterad nationell energi- och klimatplan kunde inte Europeiska kommissionen anta denna rekommendation sex månader innan de slutliga uppdaterade nationella energi- och klimatplanerna ska lämnas in, i enlighet med artikel 9.2 i förordning (EU) 2018/1999.
- (2) I artikel 3 i förordning (EU) 2018/1999 (förordningen om styrningen av energiunionen) och bilaga I till samma förordning fastställs de uppgifter som ska ingå i de uppdaterade integrerade nationella energi- och klimatplanerna. I december 2022 antog kommissionen vägledning för medlemsstaterna avseende förfarandet för och omfattningen av utarbetandet av utkast till och slutliga uppdaterade nationella energi- och klimatplaner ⁽²⁾. I vägledningen fastställdes goda metoder och en översikt över följderna av den senaste tidens politiska, rättsliga och geopolitiska utveckling på energi- och klimatpolitikens område.
- (3) I samband med REPowerEU-planen ⁽³⁾, och som en del av 2022 och 2023 års europeiska planeringsterminer, har kommissionen starkt betonat medlemsstaternas energi- och klimatrelaterade reform- och investeringsbehov för att öka energitryggheten och den ekonomiska överkomligheten genom att påskynda den gröna och rättvisa omställningen. Detta återspeglas i landsrapporterna ⁽⁴⁾ för Belgien 2022 och 2023 och i rådets rekommendationer ⁽⁵⁾ till Belgien. Medlemsstaterna bör beakta de senaste landsspecifika rekommendationerna i sina slutliga uppdaterade integrerade nationella energi- och klimatplaner.
- (4) Kommissionens rekommendationer vad gäller att uppnå nationella mål inom ramen för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/842 ⁽⁶⁾ (förordningen om ansvarsfördelning) grundar sig på sannolikheten att medlemsstaterna kommer att respektera målen för 2030, med beaktande av reglerna för användning av flexibiliteter enligt samma förordning.

⁽¹⁾ EUT L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ 2022/C 495/02.

⁽³⁾ COM(2022) 230 final.

⁽⁴⁾ SWD(2022) 602 final, SWD(2023) 601 final.

⁽⁵⁾ COM(2022) 602, Rekommendation till rådets rekommendation, COM(2023) 601 final, Rekommendation till rådets rekommendation.

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/842 av den 30 maj 2018 om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021–2030 som bidrar till klimatåtgärder för att fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av förordning (EU) nr 525/2013 (EUT L 156 19.6.2018, s. 26), i dess ändrade lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/857 av den 19 april 2023 om ändring av förordning (EU) 2018/842 om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021–2030 som bidrar till klimatåtgärder för att fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av förordning (EU) 2018/1999 (EUT L 111, 26.4.2023, s. 1).

- (5) Kommissionens rekommendationer vad gäller avskiljning, lagring och användning av koldioxid syftar till att få en översikt över den planerade användningen av denna teknik på nationell nivå, inbegripet information om de årliga volymer av koldioxid som man planerar att avskilja fram till 2030, uppdelat på utsläppskällor i de anläggningar som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG ⁽⁷⁾ respektive andra källor, såsom biogena källor eller direkt avskiljning av koldioxid från luft, om planerad infrastruktur för koldioxidtransport, och om eventuell lagringskapacitet och injektionsvolymer för koldioxid som man planerar ska finnas tillgängliga på nationell nivå 2030.
- (6) Kommissionens rekommendationer vad gäller resultaten inom ramen för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/841 ⁽⁸⁾ (förordningen om markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk – LULUCF-förordningen) handlar om hur medlemsstaterna uppfyller ”åtagandet att inte generera nettoutsläpp” för perioden 2021–2025 (period 1) och sina nationella mål för perioden 2026–2030 (period 2), med beaktande av reglerna för användning av flexibiliteter i den förordningen. Kommissionen beaktar även i sina rekommendationer att eventuella extra utsläpp under period 1 inom ramen för LULUCF-förordningen automatiskt kommer att överföras till förordningen om ansvarsfördelning.
- (7) För att klimatanpassningen i tillräcklig grad ska bidra till att energimål och mål för begränsning av klimatförändringarna uppnås är det nödvändigt att identifiera potentiella klimatförändringsrelaterade faror och analysera klimatsårbarheter och klimatrisker som kan påverka berörda områden, befolkningsgrupper och sektorer. Kommissionens rekommendationer om anpassningen beaktar i vilken utsträckning Belgien har integrerat anpassningsmål i sin uppdaterade nationella energi- och klimatplan, där målen tar hänsyn till olika klimatrisker som kan hindra landet från att uppnå målsättningarna och målen för energunionen. Om särskilda styrmedel och åtgärder för anpassning inte planeras och genomförs finns det en risk att målsättningarna inom ramen för energunionens dimensioner inte uppnås. Vattenförvaltning under föränderliga klimatförhållanden bör ägnas särskild uppmärksamhet eftersom det finns risk för störningar i elförsörjningen när översvämningar, värme och torka påverkar energiproduktionen.
- (8) Kommissionens rekommendationer avseende Belgiens ambitioner när det gäller förnybar energi utgår från den formel som anges i bilaga II till förordning (EU) 2018/1999, vilken bygger på objektiva kriterier, och från de viktigaste styrmedel och åtgärder som saknas i Belgiens utkast till uppdaterad plan för att landet på ett kostnadseffektivt sätt, utan dröjsmål, ska kunna uppnå sitt nationella bidrag till unionens bindande mål för förnybar energi på minst 42,5 % 2030, med en kollektiv strävan att öka denna andel till 45 % enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 ⁽⁹⁾ om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och i dess ändrade lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413 ⁽¹⁰⁾. Kommissionens rekommendationer bygger också på Belgiens bidrag till de specifika mål som anges i artiklarna 15a, 22a, 23, 24 och 25 i det sistnämnda direktivet samt tillhörande styrmedel och åtgärder för att snabbt kunna införliva och genomföra det. Rekommendationerna avspeglar hur viktigt det är att utarbeta en övergripande långsiktig strategi för användningen av förnybar energi, och särskilt vindkraft, för att öka synligheten för europeisk tillverkningsindustri och europeiska nätoperatorer i enlighet med EU:s paket om europeisk vindkraft ⁽¹¹⁾.

⁽⁷⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG (EUT L 275, 25.10.2003, s. 32).

⁽⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/841 av den 30 maj 2018 om inbegripande av utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk i ramen för klimat- och energipolitiken fram till 2030 och om ändring av förordning (EU) nr 525/2013 och beslut nr 529/2013/EU (EUT L 156, 19.6.2018, s. 1), i dess ändrade lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/839 av den 19 april 2023 om ändring av förordning (EU) 2018/841 vad gäller tillämpningsområdet, förenkling av reglerna för rapportering och efterlevnadskontroll och fastställande av medlemsstaternas mål för 2030 och av förordning (EU) 2018/1999 vad gäller förbättrad övervakning, rapportering, uppföljning av framsteg och översyn (EUT L 107, 21.4.2023, s. 1).

⁽⁹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (EUT L 328, 21.12.2018, s. 82).

⁽¹⁰⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413 av den 18 oktober 2023 om ändring av direktiv (EU) 2018/2001, förordning (EU) 2018/1999 och direktiv 98/70/EG vad gäller främjande av energi från förnybara energikällor, och om upphävande av rådets direktiv (EU) 2015/652 (EUT L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

⁽¹¹⁾ Meddelande om EU:s handlingsplan för vindkraft, COM(2023) 669 final, 24.10.2023, och meddelande om uppnående av EU:s mål vad gäller förnybar energi till havs, COM (2023) 668 final.

- (9) Kommissionens rekommendationer vad gäller det nationella bidraget till energieffektivitet bygger på artikel 4 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791 ⁽¹²⁾ om energieffektivitet samt på den formel som fastställs i bilaga I till det direktivet och tillhörande styrmedel och åtgärder för att genomföra det.
- (10) I sina rekommendationer ägnar kommissionen särskild uppmärksamhet åt målen, målsättningarna och bidragen samt tillhörande styrmedel och åtgärder för att genomföra REPowerEU-planen, i syfte att snabbt kunna fasa ut beroendet av ryska fossila bränslen. Lärdomarna från genomförandet av paketet "Spara gas för en trygg vinter" ⁽¹³⁾ beaktas också i rekommendationerna. Rekommendationerna avspeglar den absoluta nödvändigheten av att göra energisystemet mer resilient mot bakgrund av de skyldigheter som följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/941 ⁽¹⁴⁾ om riskberedskap inom elsektorn och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1938 ⁽¹⁵⁾ om försörjningstryggheten för gas samt i enlighet med kommissionens rekommendation om energilagring ⁽¹⁶⁾.
- (11) Kommissionens rekommendationer beaktar behovet av att påskynda integreringen av den inre energimarknaden för att öka flexibiliteten och stärka och skydda konsumenterna. Kommissionens rekommendation tar även upp vikten av att bedöma antalet energifattiga hushåll i enlighet med kraven i artikel 3 i förordning (EU) 2018/1999 och kommissionens rekommendation (EU) 2023/2407 ⁽¹⁷⁾.
- (12) Kommissionens rekommendationer avspeglar vikten av att säkerställa tillräckliga investeringar i forskning om och innovation inom ren energi för att främja utvecklingen och tillverkningskapaciteten på dessa områden, inbegripet lämpliga styrmedel och åtgärder för energiintensiva industrier och andra företag; i rekommendationerna betonas även behovet av kompetensutveckling av arbetskraften till nettonollindustrin för att trygga en stark, konkurrenskraftig och grön ekonomi inom unionen.
- (13) Kommissionens rekommendationer bygger vidare på åtagandena enligt Parisavtalet att minska användningen av fossila bränslen samt framhåller vikten av att fasa ut subventioner för fossila bränslen.
- (14) Kommissionens rekommendation om investeringsbehov bygger på bedömningen av huruvida utkastet till uppdaterad plan ger en allmän översikt över investeringsbehoven för att uppnå målsättningarna, målen och bidragen för energiunionens alla dimensioner, anger finansieringskällor, med åtskillnad mellan privata och offentliga källor, redogör för investeringar som är förenliga med Belgiens återhämtnings- och resiliensplan, Belgiens territoriella planer för en rättvis omställning och de landsspecifika rekommendationerna 2022–2023 som utfärdats inom ramen för den europeiska planeringsterminen och innehåller en tillförlitlig makroekonomisk bedömning av planerade styrmedel och åtgärder. Den nationella energi- och klimatplanen bör säkerställa transparens och förutsebarhet i fråga om nationella styrmedel och åtgärder, i syfte att främja investeringsssäkerhet.

⁽¹²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791 av den 13 september 2023 om energieffektivitet och om ändring av förordning (EU) 2023/955 (EUT L 231, 20.9.2023, s. 1).

⁽¹³⁾ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, "Spara gas för en trygg vinter", COM(2022) 360 final.

⁽¹⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/941 av den 5 juni 2019 om riskberedskap inom elsektorn och om upphävande av direktiv 2005/89/EG (EUT L 158, 14.6.2019, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1938 av den 25 oktober 2017 om åtgärder för att säkerställa försörjningstryggheten för gas och om upphävande av förordning (EU) nr 994/2010 (EUT L 280, 28.10.2017, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Kommissionens rekommendation av den 14 mars 2023 om energilagring – Att främja ett koldioxidsnålt och säkert energisystem i EU, C/2023/1729 (EUT C 103, 20.3.2023, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Kommissionens rekommendation (EU) 2023/2407 av den 20 oktober 2023 om energifattigdom, C/2023/4080 (EUT L, 2023/2407, 23.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2407/oj>).

- (15) Kommissionens rekommendationer belyser hur oerhört viktigt det är med ett brett regionalt samråd och att säkerställa tidiga och inkluderande samråd om planen där även allmänheten kan delta på ett meningsfullt sätt under en tillräckligt lång tidsperiod och får tillräcklig information, i linje med Århuskonventionen ⁽¹⁸⁾.
- (16) Kommissionens rekommendationer om en rättvis omställning bygger på bedömningen av om man i Belgiens plan tillräckligt ingående identifierar klimat- och energiomställningens konsekvenser för samhälle, sysselsättning och kompetens och beskriver lämpliga åtföljande styrmedel och åtgärder för att främja en rättvis omställning och samtidigt bidra till att främja både de mänskliga rättigheterna och jämställdhet.
- (17) Till grund för kommissionens rekommendationer till Belgien ligger en bedömning av landets utkast till uppdaterad nationell energi- och klimatplan ⁽¹⁹⁾ som offentliggörs tillsammans med denna rekommendation.
- (18) Belgien bör ta vederbörlig hänsyn till dessa rekommendationer när landet utarbetar sin slutliga uppdaterade integrerade nationella energi- och klimatplan som ska lämnas in senast den 30 juni 2024.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS BELGIEN ATT GÖRA FÖLJANDE:

1. Fastställa kostnadseffektiva ytterligare styrmedel och åtgärder, däribland inom transport- och byggnadssektorerna, för att överbygga den beräknade klyftan på 4,4 procentenheter för att uppnå det nationella målet om – 47 % minskade växthusgaser 2030 jämfört med 2005 års nivåer enligt förordningen om ansvarsfördelning. Tillhandahålla uppdaterade prognoser för hur de befintliga och planerade styrmedlen kommer att bidra till att uppnå målet och vid behov ange hur de flexibiliteter som finns tillgängliga inom ramen för förordningen om ansvarsfördelning kommer att användas för att uppfylla kraven. Komplettera uppgifterna om styrmedel och åtgärder och redogör tydligt för deras omfattning, tidsplan och när så är möjligt förväntade inverkan på minskningen av växthusgasutsläppen, inbegripet åtgärder som ingår i unionens finansieringsprogram (t.ex. i den gemensamma jordbrukspolitiken).
2. Identifiera de källor till koldioxidutsläpp som landet planerar att avskilja.
3. Tillhandahålla ytterligare uppgifter om de planerade åtgärderna samt kvantifiera deras förväntade effekter vad gäller upptag eller utsläpp från LULUCF-sektorn. Tillhandahålla tydlig information om hur offentliga medel (både unionsmedel, däribland den gemensamma jordbrukspolitiken, och statligt stöd) och privat finansiering genom system för kolinlagrande jordbruk på ett konsekvent och effektivt sätt används för att uppnå det nationella målet för nettoupptag. Tillhandahålla information om status och de framsteg som måste göras för att säkerställa att man uppnår en högre Tier-nivå eller mer geografiskt explicita dataset för övervakning, rapportering och kontroll, i överensstämmelse med del 3 i bilaga V till förordning (EU) 2018/1999.
4. Tillhandahålla ytterligare analyser om relevanta klimatsårbarheter och klimatrisker när det gäller uppnåendet av nationella målsättningar, mål och bidrag samt styrmedlen och åtgärderna inom ramen för energiunionens olika dimensioner. På ett tydligare sätt beskriva och om möjligt kvantifiera kopplingen till de specifika mål och styrmedel inom ramen för energiunionen som styrmedlen och åtgärderna för anpassning bör stödja. Ange i tillräcklig detalj ytterligare styrmedel och åtgärder för anpassning som stöder uppnåendet av nationella mål och bidrag inom ramen för energiunionen, inbegripet åtgärder för att skydda elproduktionskapaciteten och energibesparingarna i bostadssektorn.
5. Höja ambitionsnivån avsevärt till en andel förnybara energikällor på minst 33 % som ett bidrag till unionens bindande mål för förnybar energi för 2030 som fastställs i artikel 3.1 i direktiv (EU) 2018/2001, i dess ändrade lydelse, i linje med formeln i bilaga II till förordning (EU) 2018/1999. Inkludera en vägledande utvecklingsbana som når de referenspunkter för 2025 och 2027 som anges i artikel 4 a.2 i förordning (EU) 2018/1999.

⁽¹⁸⁾ Konvention om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor av den 25 juni 1998 (Århuskonventionen).

⁽¹⁹⁾ SWD(2024) 44.

6. Tillhandahålla uppskattade utvecklingsbanor och en långsiktig plan för införandet av teknik för förnybar energi under de närmsta tio åren, med en prognos fram till 2040. Inkludera ett vägledande mål för innovativ teknik för förnybar energi för 2030, i linje med direktiv (EU) 2018/2001 i dess ändrade lydelse. Inkludera särskilda mål för att bidra till det vägledande delmålet för byggnader och industrin för 2030 och det bindande delmålet för förnybara drivmedel av icke-biologiskt ursprung i industrin för 2030, i enlighet med direktiv (EU) 2018/2001 i dess ändrade lydelse. Utöka de bindande målen för förnybar energi inom uppvärmning och kylning för både 2021–2025 och 2026–2030 och inkludera ett vägledande mål för att uppnå tilläggen i bilaga IA till direktiv (EU) 2018/2001 i dess ändrade lydelse, samt ett vägledande mål för fjärrvärme och fjärrkyla för perioden 2021–2030. Inkludera ett delmål för avancerade biodrivmedel och förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung inom transportsektorn och säkerställa att miniminivån för förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung för 2030 efterlevs.
7. Fortsätta utveckla detaljerade och kvantifierade styrmedel och åtgärder på ett sätt som gör det möjligt att i tid och kostnadseffektivt uppnå Belgiens nationella bidrag till EU:s bindande mål för förnybar energi på 42,5 % 2030, med en kollektiv strävan att öka denna andel till 45 %. Beskriva i synnerhet för vilka andra tekniktyper för förnybar energi än vindkraft som Belgien planerar att påskynda tillståndsgivningen och utse "accelerationsområden för förnybar energi" med snabbare och enklare förfaranden. Beskriva hur Belgien avser att påskynda införandet av förnybara energikällor genom en mer utbredd användning av avtal om köp av förnybar el eller åtgärder avseende ursprungsgarantier. Tillhandahålla information om hur Belgien avser att ytterligare påskynda införandet av förnybara energikällor och utfasningen av fossila bränslen inom uppvärmnings- och kylningssektorn och inom fjärrvärme och fjärrkyla i enlighet med direktiv (EU) 2018/2001 i dess ändrade lydelse. Inkludera ytterligare detaljerade åtgärder som ska vidtas för att säkerställa ett möjliggörande ramverk för ökad integrering mellan elnät och värme- och kylnät. Beskriva hur utformningen av skyldigheten för bränsleleverantörer inom transportsektorn kommer att se ut och inkludera jämförbara åtgärder för att främja vätgas inom industrin och förbereda EU för handel med förnybar vätgas.
8. Tillhandahålla de uppskattade utvecklingsbanorna för utbudet av biomassa per råvara och ursprung, med åtskillnad mellan inhemsk produktion och import. Inkludera en bedömning av den inhemska försörjningen skogsbiomassa för energjändamål 2021–2030, i enlighet med de stärkta hållbarhetskriterierna i artikel 29 i direktiv (EU) 2018/2001, i dess ändrade lydelse. Inkludera en bedömning av förenligheten mellan den planerade användningen av skogsbiomassa för energiproduktion och Belgiens skyldigheter enligt den reviderade LULUCF-förordningen, i synnerhet för 2026–2030, tillsammans med nationella åtgärder och styrmedel för att säkerställa denna förenlighet. Inkludera ytterligare information om de konkreta målen för att främja hållbar produktion av biometan, mot bakgrund av Belgiens potential för och produktion av hållbar biogas/biometan, profil när det gäller naturgasförbrukning och befintlig infrastruktur.
9. Tillhandahålla i så stor utsträckning som möjligt den förväntade tidsplanen för de steg som leder fram till antagandet av de lagstiftningsåtgärder och andra styrmedel som syftar till att införliva och genomföra bestämmelserna i direktiv (EU) 2018/2001 i dess ändrade lydelse, i synnerhet när det gäller de åtgärder som nämns i de föregående punkterna.
10. Inkludera ett nationellt energieffektivitetsbidrag för slutlig energianvändning till unionens bindande mål för slutlig energianvändning för 2030 som överensstämmer med artikel 4 i direktiv (EU) 2023/1791 och bilaga I till samma direktiv eller motsvarar det korrigerade vägledande nationella energieffektivitetsbidrag som kommissionen kommer att lägga fram för varje medlemsstat senast den 1 mars 2024 i enlighet med artikel 4.5 i det direktivet. Inkludera ett nationellt energieffektivitetsbidrag för primärenergianvändning till unionens vägledande primärenergianvändningsmål i linje med artikel 4 i direktiv (EU) 2023/1791 och bilaga I till samma direktiv. Ange vilken minskning av energianvändningen som ska uppnås för alla offentliga organ, uppdelade efter sektor, och den totala golvytan i uppvärmda och/eller kylda byggnader som ägs av offentliga organ och som ska renoveras varje år eller motsvarande årliga energibesparingar som ska uppnås.
11. Ange fullständiga styrmedel och åtgärder för att uppnå de nationella energieffektivitetsbidragen och särskilt hur principen om "energieffektivitet först" kommer att tillämpas. Ytterligare kvantifiera den förväntade besparingen i samband med de planerade åtgärderna för att uppnå energieffektivitetsmålen för 2030. Ange robusta finansieringsprogram för energieffektivitet och ekonomiska stödssystem som kan mobilisera privata investeringar och ytterligare samfinansiering.

12. Inkludera en uppdaterad ambitionsnivå för att säkerställa ett koldioxidfritt nationellt byggnadsbestånd med hög energieffektivitet och omvandla befintliga byggnader till nollutsläppsbyggnader senast 2050, inklusive mellanliggande delmål för 2030 och 2040 och en jämförelse mellan dessa delmål och den senaste långsiktiga renoveringsstrategin. Stödja målen att fasa ut fossila bränslen i byggnader genom att tillhandahålla ytterligare information om styrmedel och åtgärder, inbegripet deras kostnader och förväntade effekt på energibesparingen, för genomförandet av en enhetlig långsiktig renoveringsstrategi.
13. Förklara närmare de avsedda åtgärderna för att driva på diversifieringen av sin gasförsörjning och fortsätta uppmontra till minskad efterfrågan på gas fram till 2030, särskilt med tanke på att andelen naturgas i den nationella energimixen förväntas öka på medellång sikt. Göra energisystemet mer resiliент, i synnerhet genom att klarlägga målet och de avsedda åtgärderna för utbyggnad av ellagring. Bedöma den belgiska oljeinfrastrukturens (raffinaderier, oljelager, hamnar, ledningar) tillräcklighet till följd av den förväntade nedgången i efterfrågan på olja och övergången till koldioxidsnåla alternativ. Ange lämpliga åtgärder för diversifiering och långsiktig tillgång till kärnämnen, bränsle, reservdelar och tjänster samt för den långsiktiga hanteringen av kärnavfall. Tillhandahålla fler uppgifter om pågående forskningsverksamhet om små modulära reaktorer (SMR).
14. Föreslå tydliga målsättningar och mål för att förbättra efterfrågeflexibiliteten inom energisystemet mot bakgrund av en bedömning av flexibilitetsbehoven. Beskriva hur Belgien tänker underlätta integreringen av energisystemet inom ramen för artikel 20a i direktiv (EU) 2018/2001 i dess ändrade lydelse.
15. Vidareutveckla strategin för att åtgärda energifattigdom genom att ange ett specifikt mätbart mål om minskning i enlighet med förordning (EU) 2018/1999 och med beaktande av rekommendation (EU) 2023/2407. Tillhandahålla ytterligare uppgifter om befintliga och potentiella åtgärder för att ta itu med energifattigdom och om särskilda ekonomiska resurser, både i fråga om socialpolitiska åtgärder (ekonomisk överkomlighet) och strukturinriktade energiåtgärder.
16. Förtydliga ytterligare nationella mål inom forskning, innovation och konkurrenskraft för användningen av ren teknik, och staka ut en väg för 2030 och 2050, i syfte att stödja utfasningen av fossila bränslen inom industrin och en övergång för företagen till en cirkulär nettonollekonomi. Föreslå styrmedel och åtgärder för att främja utvecklingen av nettonollprojekt, däribland de som är relevanta för energiintensiva industrier. Beskriva ett förutsägbart och förenklat regelverk för tillståndsförfaranden och hur tillgången till nationell finansiering ska förenklas vid behov. Tillhandahålla detaljerade styrmedel och åtgärder för digitalisering av energisystemet, för kompetensutveckling på området ren energi och för att främja en öppen handel för resilienta och hållbara leveranskedjor vad gäller viktiga komponenter och utrustning på nettonollområdet.
17. Ange de reformer och åtgärder för att mobilisera privata investeringar som behövs för att uppnå energi- och klimatmålen. Förbättra och utveckla analysen av investeringsbehov så att den inbegriper en heltäckande och enhetlig översikt över offentliga och privata investeringsbehov totalt sett och per sektor. Komplettera en top-down-strategi som omfattar hela ekonomin med en projektspecifik bedömning enligt bottom-up-strategin. Inkludera en uppdelning av de totala investeringsbehoven med ytterligare information om finansieringskällor på federal nivå, regional nivå och unionsnivå samt privata finansieringskällor som ska mobiliseras. Inkludera en kort beskrivning av den typ av ekonomiskt stödprogram som valts för att genomföra styrmedlen och åtgärderna, som finansieras via den offentliga budgeten, och användningen av blandade finansieringsinstrument med hjälp av bidrag, lån, tekniskt bistånd och offentliga garantier, inbegripet nationella investeringsbankers roll i respektive program och/eller hur den privata finansieringen mobiliseras. Överväga en kostnadseffektiv överlåtelse till andra medlemsstater enligt förordningen om ansvarsfördelning som en finansieringskälla. Tillhandahålla en tillförlitlig bedömning av planerade styrmedels och åtgärders makroekonomiska konsekvenser.
18. Beskriva på vilket sätt de styrmedel och åtgärder som ingår i utkastet till uppdaterad nationell energi- och klimatplan är förenliga med Belgiens nationella återhämtnings- och resiliensplan.
19. Förklara närmare hur och när Belgien avser att fasa ut de återstående subventionerna för fossila bränslen.

20. Beskriva närmare den analytiska grunden genom att tillhandahålla prognoser för hur energisystemet kommer att utvecklas fram till 2040 inom ramen för de planerade styrmedlen och åtgärderna.
21. Tillhandahålla mer detaljerad information om klimat- och energiomställningens konsekvenser för samhälle, sysselsättning och kompetens, och eventuella andra fördelningseffekter, samt om de planerade målsättningarna, styrmedlen och åtgärderna för att stödja en rättvis omställning. Fastställa stödtyp, effekten av initiativen, målgrupperna och avsatta resurser, med beaktande av rådets rekommendation om säkerställande av en rättvis omställning till klimatneutralitet ⁽²⁰⁾. Inkludera, i den mån det är möjligt, fler uppgifter som kan utgöra en lämplig analytisk grund för att utarbeta en framtida social klimatplan i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/955 ⁽²¹⁾, däribland om hur man kan bedöma utmaningar och sociala konsekvenser för de mest utsatta grupperna till följd av införandet av utsläppshandelssystemet för bränsleförbränning i byggnader, vägtransport och ytterligare sektorer, samt hur man kan fastställa potentiella stödmottagare och en relevant politisk ram. Förklara hur den politiska ram som fastställs i den nationella energi- och klimatplanen kommer att bidra till utarbetandet av den sociala klimatplanen och hur Belgien kommer att säkerställa överensstämmelse mellan dessa två planer.
22. Tillhandahålla en tydligare och mer detaljerad översikt över hur samrådsprocessen har gjort det möjligt för alla berörda myndigheter, medborgare och intressenter, inklusive arbetsmarknadens parter och energigemenskaper, att delta i utarbetandet av både utkastet till och den slutliga uppdaterade planen, inbegripet information om tidpunkten och varaktigheten för de olika samråden. Tillhandahålla en utförlig sammanfattning av synpunkter från olika aktörer under samråden och en sammanfattning av hur dessa synpunkter har beaktats.
23. Utöka det redan goda regionala samarbetet med grannländerna, särskilt genom att beskriva hur Belgien planerar att upprätta en ram för samarbete med andra medlemsstater senast 2025, i linje med artikel 9 i direktiv (EU) 2023/2413. Fortsätta ansträngningarna för att underteckna de fem nödvändiga solidaritetsavtalen för en trygg gasförsörjning (med Tyskland, Irland, Frankrike, Luxemburg och Nederländerna).

Utfärdad i Bryssel den 23 februari 2024.

På kommissionens vägnar
Kadri SIMSON
Ledamot av kommissionen

⁽²⁰⁾ Rådets rekommendation av den 16 juni 2022 om säkerställande av en rättvis omställning till klimatneutralitet (EUT C 243, 27.6.2022, s. 35).

⁽²¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/955 av den 10 maj 2023 om inrättande av en social klimatfond och om ändring av förordning (EU) 2021/1060 (EUT L 130, 16.5.2023, s. 1).